

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัย ข้อมูลพื้นฐานและศักยภาพของแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์บริเวณป่าสาละวิน ตำบลห้วยยาง อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งผู้วิจัยจะเสนอผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. ข้อเสนอแนะ

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยเพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานและศักยภาพของแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ครั้งนี้มี วัตถุประสงค์ดังนี้

- 1.1 เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานและศักยภาพของแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์บริเวณป่าสาละวิน ตำบลห้วยยาง อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี
- 1.2 เพื่อศึกษาศักยภาพของแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์บริเวณป่าสาละวิน เพื่อนำไปสู่การอนุรักษ์และพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว

2. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ และใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้สูตรทางสถิติของสำนักงานสิ่งแวดล้อม 2540

2.1 กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ตัวแทนคณะกรรมการชุมชน จำนวน 2 คน คณะกรรมการเครือข่ายป่าชุมชน จำนวน 2 คน ผู้อาวุโส 1 คน เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง จำนวน 2 คน เจ้าหน้าที่อนุรักษ์ป่าอุบลราชธานีที่ 6 จำนวน 2 คน เจ้าหน้าที่สถานีวิจัยวนวัฒนวิจัยโขงเจียม จำนวน 2 คน เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติผาแต้ม จำนวน 2 คน นักเรียนโรงเรียนบ้านนาบัว จำนวน 2 คน นักท่องเที่ยว จำนวน 3 คน รวมทั้งหมด จำนวน 18 คน ที่ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ใช้เครื่องมือดังต่อไปนี้

2.2.1 แบบบันทึกการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ สำหรับตัวแทนคณะกรรมการชุมชน คณะกรรมการเครือข่ายป่าชุมชน นักท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่อนุรักษ์ป่าอุบลราชธานีที่ 6 เจ้าหน้าที่สถานีวิจัยและพัฒนาวิจัยโขงเจียม เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง

2.2.2 แบบบันทึกการสำรวจภาคสนาม สำรวจพื้นที่ของแหล่งธรรมชาติอันควรรักษาบริเวณป่าสาละวิน

2.2.3 แบบประเมินระดับคุณภาพของแหล่งธรรมชาติอันควรรักษาบริเวณป่าสาละวิน

2.2.4 อุปกรณ์ที่ใช้ ได้แก่ กล้องถ่ายรูป/กล้องวิดีโอ และเทปบันทึกเสียง

3. สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานและศักยภาพของแหล่งธรรมชาติอันควรรักษาบริเวณป่าสาละวิน ตำบลห้วยยาง อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

3.1 ข้อมูลพื้นฐานป่าสาละวิน

ป่าสาละวิน มีพื้นที่ทั้งหมด 2,228 ไร่ ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นเนินเขาซ้อนกันและลาดชันตามเนินเขา ลักษณะภูมิอากาศโดยทั่วไปจะมีอากาศร้อนและค่อนข้างหนาวในฤดูหนาว ส่วนในฤดูฝนจะมีฝนตกชุก ในช่วงเดือนกรกฎาคม ถึงเดือน พฤศจิกายน การคมนาคมทางหลวงหมายเลข 217 เข้าอำเภอพิบูลมังสาหาร เลี้ยวซ้ายไปตามทางหลวงหมายเลข 222 (อุบลราชธานี-พิบูลมังสาหาร) ก่อนถึงอำเภอโขงเจียม ประมาณ 2 กิโลเมตร เลี้ยวซ้ายไปตามถนนหลวงหมายเลข 2134 (โขงเจียม - ศรีเมืองใหม่) ประมาณ 5 กิโลเมตร เลี้ยวขวาไปตามถนนหมายเลข 2112 (ผ่านอุทยานผาแต้ม) ก่อนถึงบ้านบะไฮ ประมาณ 2 กิโลเมตร มีทางแยกเลี้ยวซ้ายไปสำนักสงฆ์ห้วยเรือ ประมาณ 4 กิโลเมตร ก่อนถึงบ้านนาบัว เลี้ยวขวาเข้าป่าสาละวิน ประมาณ 4 กิโลเมตร สภาพแวดล้อมทางด้านเศรษฐกิจและสังคมประชากรโดยส่วนมากทำการเกษตร สภาพแวดล้อมทางภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อมในพื้นที่ยังไม่มีการจัดการพื้นที่ชัดเจน สภาพปัญหาในพื้นที่ที่มีการบุกรุกแผ้วถางของประชาชนในพื้นที่ และนอกพื้นที่ตามแนวเขตของป่าสาละวิน กฎระเบียบและมาตรการมีการจัดตั้งคณะกรรมการระดับหมู่บ้าน และตั้งกฎระเบียบป่าสาละวินขึ้น ความหลากหลายด้านชนิดพรรณพืชและสัตว์พรรณพืชที่พบทั้งสิ้น 52 ชนิด 35 วงศ์ พันธุ์สัตว์ที่พบทั้งสิ้น 66 ชนิด 37 วงศ์

และข้อมูลทั่วไปของแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์บริเวณป่าสาละเมิน ได้แก่ น้ำตกถ้ำพวง ธรณี
 สันฐาน พรรณพืช และสัตว์ป่า ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าข้อมูลพื้นฐานที่ได้ จะเป็นประโยชน์ต่อการนำเสนอ
 แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีศักยภาพที่จะรองรับการท่องเที่ยวได้เพิ่มขึ้น และเห็นแนว
 ทิศทางการวางแผนเพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งให้เชื่อมโยงถึงกัน อันจะเป็นประโยชน์ต่อการ
 จัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ต่อไป

3.2 ศักยภาพของแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์บริเวณป่าสาละเมิน

สรุปผลการประเมินระดับคุณภาพของแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ทั้ง 4 ประเภท คือ
 1. น้ำตก 2. ธรณีสันฐาน 3. พรรณพืช และ 4. สัตว์ป่า ผู้วิจัยสรุปได้ดังนี้

ประเภทแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ที่มีความสำคัญมากที่สุด คือ ประเภทพรรณพืชมี
 ความสำคัญมากที่สุด มีคะแนนร้อยละ 51.87 รองลงมาประเภทสัตว์ป่ามีความสำคัญมาก มีคะแนน
 ร้อยละ 51.58 รองลงมาประเภทธรณีสันฐานความสำคัญมาก มีคะแนนร้อยละ 47.43 ประเภทน้ำตก
 ความสำคัญน้อยที่สุด มีคะแนนร้อยละ 40.61 ส่วนประเภทแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ที่มี
 ความเสี่ยงมากที่สุดคือ ประเภทสัตว์ป่าความเสี่ยงมากมีคะแนนร้อยละ 54.44 รองลงมาประเภท
 พรรณพืชมีความเสี่ยงมากมีคะแนนร้อยละ 51.11 ประเภทธรณีสันฐานมีความเสี่ยงที่สุด มีคะแนน
 ร้อยละ 39.52 ประเภทน้ำตกความเสี่ยงมากน้อยที่สุด มีคะแนนร้อยละ 34.38 มีคะแนน ส่วนระดับ
 ความสำคัญของแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ที่มีระดับความสำคัญมากที่สุด มีประเภทพรรณพืช และ
 สัตว์ป่า จัดอยู่ในกลุ่มที่ 1 มีความสำคัญมากและความเสี่ยงมาก รองลงมาประเภทธรณีสันฐาน จัด
 อยู่ในกลุ่มที่ 3 มีความสำคัญมากและความเสี่ยงน้อย และประเภทน้ำตก จัดอยู่ในกลุ่มที่ 2 มี
 ความสำคัญน้อยและเสี่ยงน้อย

สรุปได้ว่าแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์บริเวณป่าสาละเมิน ที่สมควรจะได้รับการอนุรักษ์
 เพื่อจะได้เป็นสมบัติของชุมชนต่อไปได้แก่ พรรณพืช และสัตว์

4. ข้อเสนอแนะ

4.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการวิจัยนี้สามารถสรุปเป็นข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน
 และศักยภาพของแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ โดยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. แม้ว่าผลการศึกษานี้จะพบว่าธรณีสันฐานและน้ำตกมีความสำคัญและเสี่ยงน้อยกว่า พรรณพืช
 และสัตว์ทางองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ก็ควรให้ความสำคัญและ

ทำการพัฒนาไปพร้อมกับพืชพรรณและสัตว์ป่า เนื่องจากการพัฒนาป่าสาละเมินเป็นแหล่งอนุรักษ์ และแหล่งท่องเที่ยวจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้วิธีการพัฒนาแบบองค์รวม

2. ในการพัฒนาและจัดทำแผนการพัฒนาป่าสาละเมิน หน่วยงานภาครัฐ เอกชนและประชาชนเจ้าของพื้นที่ควรร่วมสร้างเครือข่ายความร่วมมืออย่างใกล้ชิด

4.2 สำหรับการทําวิจัยครั้งต่อไป

1. หน่วยงานและ ชุมชนที่เกี่ยวข้องกับป่าสาละเมินควรทำการวิจัยเพื่อพัฒนาเส้นทางศึกษาธรรมชาติเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

2. ควรนำรูปแบบในการศึกษานี้ ไปเป็นแนวทางในการทําวิจัยเพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐาน และศักยภาพของแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ในพื้นที่อื่นๆต่อไป